

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos parit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A tréma.

Arad, szeptember 7.

A ki nem ismeri ellenzéki pártjaink viszonyát egymáshoz és választóikhoz, nagy csodálkozással olvashatja a párttörvények lapjainak főmedvényeit, melyekkel a kormányt azon föltevésből inzultálják, hogy ez a parlamentet ősszel esetleg feloszlathatja. Hát miért nem óhajtják inkább ezek az urak a rögtöni feloszlást?

Mindenütt, a hol a parlamentáris rendszer meghonosult, mindig úgy volt és most is úgy van, hogy a kisebbség az új választásoktól reméli a többségre jutását, vagy legalább is tetemesebb megerősödését és azért az ő érdeke, az ő kívánsága az olyan parlamentnek időközi feloszlata, melyben többségre nem juthatott. A mi ellenzékeink részéről ennek ellenkezőjét tapasztalunk annyival feltűnőbb, mert épen ezek azok, a kik folyton azzal a hazudozással iparkodnak a világot elámitani, hogy ők képviselik az igazi közvéleményt és hogy övék sajátképen a választóközönség nagy többsége. Komikus dolog ez, mert önkéntelenül azt kérdezi az ember, hogy hát melyiké a sok közül? az Apponyista kételtűké, vagy a pártonkívüli ultramontánoké, a néppárti Zelenyákoké, a fekete lábu Ugronistáké, vagy a Justh töredéké? mert ezek mind saját magukat tartják a közérület egyedüli inkarnációjának s ha csapatba verődnek is időnként a többség ellen, készek egymással mégis bármely adandó alkalommal

annak rendje és módja szerint — maradni.

Furcsa biz az, de tény, hogy ezek a mi jó ellenzékeink most azért szidják szelvényben a kormányt és különösen annak elnökét, mert esetleg eszébe juthat a mostani megvénhedt és végső napjait élő országgyűlést feloszlítani, mielőtt az az ő életének télviz idejére eső legszélsebb határát elérte volna. Brutalitásnak nevezik ennek az intézkedésnek még csak a gondolatát is, és azt állítják, hogy ehhez a felség beleegyezését is csak roszhiszemű praktika és fondorlatok útján lehetne ki nyerni.

Hát az ellenzék eme különös magatartásának csakugyan nincs más oka, mint az, hogy *trémászik*, hogy fél az új választásoktól; mert ha kész is mindenféle rendbontó, néplázító és hazaáruló akcióra, azért még reagál a lekiismerete, és tudja hogy rosz lát tett a tűzre, s ha meg nem verik is otthon a választói, de legalább is komolyabb és jóralavalóbb embereket fognak azok az olyan képviselő helyett választani, a ki öt év előtt a vörös radikalizmus köpenyében csalta ki tőlük a mandátumot s azután Agliardi atyának bocsájtotta rendelkezésül a magyarellenes római reakció céljaira. Szeretnék most a jó urak, hogy ha már fű nem nőtt is az ő viselt dolgaikra az utolsó pár évben, legalább egy kis mohot növesztene rájuk a kiegyezés hüvös, borongos időjárása.

Innen magyarázható, hogy épen ezen politikai amphibiumok egyik legtipikusabb

alakja, *Szederkényi* Nándor interpellálta meg a miniszterelnököt a Ház tegnapi ülésében a parlament eshetőleges feloszlata iránt. A választ *kénytelen* volt tudomásul venni, bár nem nagyon ürülhetett rajta, mert a miniszterelnök egy szóval sem biztosította arról, hogy az országgyűlést a törvényadta legszélsebb határidőig együtt hagyja, hanem csak annyit mondott, hogy mindez ideig a feloszlátás tervével nem foglalkozott, és a Felsőháznak e tárgyban még előterjesztést nem tett.

A válasz teljesen korrekt volt és nem is lehetett másféle, mint olyan, mely a kormánynak ez irányban teljesen szabad elhatározást biztosít. Mert ugyan nem áll sem a kormánynak sem a szabadelvű pártoknak érdekében az idő előtti feloszlátás, és azért nem is foglalkozott annak eszméjével, de nincs kizárva annak lehetősége, hogy az *országos ügyek érdeke* követelheti sürgősen azt, hogy a küszöbön álló fontos kérdések megoldása egy oly parlament közbejöttével történjék, mely a népakarat friss és közvetlen megnyilatkozását képviseli, s nem áll egy tetemes részében olyan hitehagyott fakciózus ellenzékben, mely a közügy érdekében hasznosuló komoly munkára képtelen, és ez időszerint a szabadság- és magyar ellenes bécs-római reakció hitvány eszközévé alacsonyodott.

Külömben is más országokban, különösen a parlamentarizmus minta-államában, Angliában, a legszokatlanabb esetek közé tartozik, hogy valamely parlament a

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Két leányról.

Irta: Szathmáry Zoltán.

I.

Hosszu csontos vén leány volt Karacs Ilka. Olyan vén, mint az országot s széplős volt az aroza. Mikor mosolygott, még csunyasabb volt, határozottan ijesztő.

Hanem amilyen csunya volt az aroza, meg a termete, olyan szép, olyan jó volt a leike.

Volt egy testvére is, Piroska. Az szép leány volt. A legszebb leány az uozában. Járta is utánna a fiatal emberek, nagyon sok gondot adtak a vén Karacs Mártonnak. Karacs Márton csizmadia volt. Valamikor, mikor még jobban volt kelete a csizmának, jó módban élt, de mióta lábrakapott a gyári munka, mind szűkebbre kellett összehuzni a takaróját s nélkülözni ezt is, azt is.

A két szoba először egyre szűgödött össze, majd atkötöztek mindnyájan a műhelybe, csédulát ragasztottak a kapura az üresen hagyott szobáért. Hát ha jobban boldogulnának s a két szoba bére kihozná valahogy a műhely árát is. Sok vesződéleg jár ugyan a dologgal, mely ritka a jó lakó, akár a talpbőrben a tartós, de meg kellett próbálni.

Ezt az eszmét Piroska sugalmazta az apjának. Az egyik szobát egy vén színész bírta bérbbe, lám az is milyen becsületes ember, pe-

dig hogy félt az eleinte tőle, hogy egy szép napon itt hagyja őket, azután se pénz, se posztó, mert a rajtaválóján kívül alig akadt valami a festett szekrényben.

Fizeti a házbért rendesen, még néha jegyet is hoz a leányoknak.

Okos lány a Piroska. Ő ajánlotta, hogy adják ki az egyik szobát, mert ne adnák ki a másikat is.

Még jóformán rá se száradt a csizma a kikasztott csédulára, meg kapufélfára, mikor egy kis vézna, pelyhes állu legényke jelentkezett a háznál.

Oly beteges volt a kinézése, kopottas a ruhája. A szeme meg csupa vér volt, egész befutotta a szemgolyóját.

A szobát kérte. Olosón kérte nagyon, de még sem olyan áron, hogy ne adhatták volna.

A fiu nagyon fáradtnak látszott. Mondta, is, hogy fáradt. Egyik közeli faluból jött be gyalog, a szok-mókját meg a hátán hozta.

A vén csizmadia összevezett a nagy leánynyal, Ilkával, ki résztvevő tekintettel fürkészte a fiut. Piroska rázta a fejét.

A öreg Karacs Márton mégis csak oda adta Balló Károlynak a kis földes szobát. Nem sokat nézett ki ugyan belőle, de hát ha olyan fáradt volt az istenadta.

II.

Balló Károly a második esztendő telttötte már Karacséknál. A jogot hallgatta, most már az utolsó évet. Azután már nem sok kell

csak két kis betű a neve elé, meg egy aranyos cimta, olyan mint a vén Karacs volt annak idején, mikor még nem járta a gyári varrottas csizma.

Keservesen boldogult Balló, de még is csak kihuzta valahogy, ha sok nélkülözéssel is az iskolai éveket.

Volt otthon a falujában egy szegény paraszt asszony, az édes anyja, annak a gondjai is az ő vállára nehezettek. Öreg, világtalan asszony volt, úgy viselték gondját a falujabeli jó emberek azért a kis pénzért, a mit a fia küldözgetett neki.

Osandes otthonlő ember volt Balló aki nappal tanított, éjszaka pedig tanult. De nem panaszkodott soha s nem akart a terhére lenni senkinek.

Karacséknak tett néha apróbb sziveséget, de ő nem kért viszonzásul semmit.

Az öreg Karacs különben úgy sem tett volna vele sziveséget, Piroska sem. A házbért ugyan pontosan megkapták minden utolsóján este, de azóta épült, népesedett az utca, kaptak volna a szobába olyan lakót, aki jobban megfizetett volna érte.

Hanem Ilka, a vén Ilka nem engedte, hogy felmondják a fiunak a lakást. Beszélte mellette, ha szoba került a dolog. A háztartást pedig mégis csak az Ilka vezette. Karacs ráhagyta hát a dolgot, hogy jól van, legyen úgy, a mint az Ilka akarja.

Piroska sokat agyarkodott a szegény fiu ellen. A színházhoz bejáratos lett, valami fiatal kőrista jart a vén színészhez, udvarolni kez-

törvény engedte teljes idején át működ-
jék és állandó uzus akár egyes kormány-
válságok, akár nagy jelentőségű reform-
kérdések felmerültével az új választásokat
kiírni, ami egyébként teljesen logikus. —
Hiszen ma, a gőz és villamosság korában
oly gyorsan funkcionál a közélet, hogy
például a mi országgyűléseink öt éves
cycklusán belül bizony oly fontos kérdé-
sek nyomulhatnak előtérbe és sürgethik
elintézésüket, melyek a választások idejé-
ben még a távol jövő ködében látszottak
állani, s a melyek a választók és a man-
datárius között szóba sem jöhettek, an-
nál kevésbé szolgálhattak alapul a meg-
oldás mikéntjére nézve amaz egyetértő
megállapodásoknak, melyek a parlamenta-
rizmus erejét, lényegét képezik, hogy t. i.
a nemzet választó polgársága és a parla-
ment többsége közötti egyetértés minden
törvényhozási aktusban érvényre jusson.

De — valljuk meg őszintén — más
tekintetben is jogosult volna ennek az or-
szággyűlésnek mihamarábbi feloszlása.
A gyümölcs megérett a lehullásra, és —
az ellenzék érlelte meg azt idő előtt. —
Nyilvánvaló, hogy a hol csak alkalmas
talajt szimatol az országban, mindenütt
megindította a népbolondító korteskedést
a közeledő választásokra való tekintetből.
Az ország népe már az új választások ha-
tása alatt jóformán állandó nyugtalanság-
ban, lázban van, és már a közrend érde-
kében sem ártana, ha ennek a helyzetnek
vége szakadna. Javára volna ez különö-
sen a Szederkényi-féle ellenzéki uraknak,
a kik az ő fertelmes trémájukon az új
választások által hamarosan keresztül es-
nének, s mielőtt ez testi-lelki úpségüket
végleg megbontaná, megnyugvást talál-
nának még idejében a népitéletben, mely
oda küldené őket, a hová valók: szán-
tani, vetni, vagy perveszteni; ők is job-
ban járnának és az ország is.

A képviselőház szerdán tartandó legkö-
zelebbi ülésében megkezdte a bünvádi eljárást
szabályozó törvényjavaslat részletes tárgyalá-
sát. Ezt megelőzőleg a ház igazságügyi bizottsá-
ga ülést tart P o l o n y i Gézának
elfogadott határozati javaslata ügyében, ehhez
képest megteszi a törvényjavaslaton a meg-
felelő módosításokat s jelentését esetleg
már benyújtja, úgy, hogy a részletes tárgya-

lás semmi főnnakadást nem fog szenvedni.
Lefolyása minden valószínűség szerint igen
simán lesz s a ház öt-hat ülésénél többet nem
veend igénybe.

Választási mozgalmak. Az ó-becsei választó-
kerületben eddig G o m b o s Béla kormány-
párti az egyedüli jelölt. Az ó-kanizsai kerü-
letben az Ugron-párti T o m p a Antalnak
B e z e r é d j Pál a kormánypárti ellenjelöltje.
A kernyajai kerületben az eddigi képviselő,
F e r n b a c h József nem lép fel többé. Ed-
dig az egyedüli jelölt a kossuthista dr. P a t a j
Sándor, aki ellen a kormány párt P i u k o-
v i c h Józsefet vagy H e t t e s h e i m e r H e n-
rik törvényeszéki bírót lepteti föl.

Lukács László pénzügyminiszter, a ki jelen-
leg családja körében Zalánán időzik, alkalmasint
csak a költségvetésnek a pénzügyi bizottságban
leendő tárgyalására tér vissza a fővárosba.

A zis kíváncsiak

— Interpelláció-örökn. —

Vették észre egy idő óta, hogy a hon-
tiszteit atyái között mennyire terjed a kíván-
osiság? Ezelőtt, ha egy héten megkoozkázta-
tott valaki egy interpellációt, az esemény
számba ment s olyan ügy volt, a mit más-
képp nem is lehetett elintézni. Ma a tisztelt
képviselő urak, ha előveszik reggel az újság-
jukat s valamibe akadnak, a mit nem értenek,
rögtön a kormányt interpellálják meg, mit is
jelent az az irka-firka? A képviselő urak a
kormányt tudakozó-irodának használják fel,
más esetben meg nyilttérznek, a miglen
kényük-kedvük szerint mondhatják el véle-
ményüket személyekről és eseményekről
egyaránt.

Szombaton volt a második érdemleges ülés
és kaptunk öt interpellációt s meg kellett fe-
lelni az első nap megtett kettőre. Hogy S z e-
d e r k é n y i kíváncsi, mikor oszlatja föl
B á n f f y a Házát, azt értjük. A kérdés egy
kicsit égető. S hiába mondja, hogy az ellen-
zék nem ijed meg a feloszlástól, az a visz-
szafojtott lélekzet, melylyel a miniszterelnök
nyilatkozatát várták, no meg utána az álta-
lános megkönnyebbülés, az ellenkezőre vall.
Ha valaha életbevágó volt egy interpelláció,
ugy a Szederkényi-féle. Elvégre jó tudni,
hányadán vagyunk, megtartsuk-e Budapesten
lakásunkat s költsünk-e már a kerületből fel-
zónázó gubás polgártársakra? Bánffy nyilat-
kozata nagy megtakarítást jelent a tiszta
választás sok hívének, mert hiszen a bizalom

kámfor természetű, legzélszerűbb azt akkor
vásárolni, a mikor már szükség van rá.

De ugyan mit akart a többi öt interpel-
láló? S legeslegfőképen mit akart U g r o n
Gábor az ő jelentékenyen meglepő kérdésével?
Hogy mit keresett az orosz császár Bécsben?
Ejnye, ejnye, a függetlenek prezuntív külügy-
minisztere, — a ki már megrajzolta a jövő szá-
zad térképét, annyira be van avatva minden
diplomáciai furtangba, hogy még Shakes-
peare-ből is tud ozitálni s olyan bölcsen be-
szél, mint a Schlosser Weltgeschichtéje, —
nem tudná, hogy mié keresett az orosz császár
Bécsben? Hát megszujuk neki: mikor II.
Miklós még egészen fiatal volt, így sóhajtott fel:
— Ha császár leszek, akkor megnézem a
Ronachert.

Nos, most császár lett és kereste Bécsben
Ronachert, de Ronacher éppen Os-Badavára-
ba utazott s így a szegény oszár visszautazott,
a nélkül, hogy Ronachert látta volna. Mivel
pedig már Bécsben volt, hát azt gondolta:
ha már itt vagyok, meglátogatom kedves
cousinomat, I. Ferencz József oszárát és
királyt. Ha nem ez a genezise az orosz császár
bécsei útjának, akkor nem tudjuk, hogy mi;
csakugyan nem marad más hátra, mint megin-
terpellálni Bánffyt . . .

Tudomásunk van különben róla, hogy
legközelebb K r a j o s i k Ferencz interpellálni
fogja a belügyminisztert a fakirok osalárd al-
vásáról, hogy hogyan is bírják ki a moz-
dulatlanságot, mikor nem a képviselőházban
vannak, a hol az ellenzék szónokol. B a r t ó k
Lajos a Pálmay-ügyben szándékozik meginter-
pellálni E r d é l y t, tegyen igazságot: csak-
ugyan nincs-e hangja? A legérdekesebb azon-
ban a S á g h y Gyula interpellációja lesz:
igazi nemzeti pártiaknak tartja-e a somorjaiakat
akik megéljenizik A p p o n y i t s megabozugol-
ják őt s többre becsülnék egy viczinális vas-
nti állomást, mint a legtörhetlenebb ragasz-
kodást a zászlóhoz? a kormány felelete előre-
láthatólag igenlő lesz.

Ha azonban az említett képviselő urak ozáfolni
szándékoznak, hogy az interpellációkat soha
sem akarták benyújtani, akkor persze kény-
telenek leszünk ezt némán túrni. De előbb-
utóbb a párt rendezői rájuk is diktálnak majd
egy interpellációt, mely hivatva lesz a
kormányt sarokba szorítani, s akkor ki fog-
juk mutatni, hogy a mit kérdezték csak olyan
mintha az általunk jelzett témákról interpel-
láltak volna.

dett a leánynak, szó is volt róla, hogy oda
jönne lakni hozzájuk.

Piroska szóba is hozta a dolgot, de azu-
tán Ilka elhallgattatta.

Balló Károly nagy uri házakhoz járt tani-
tani. Bizonyosan czélogtattak valahol az ő
kopott ruhájára, mert már gondolkodni is kez-
deit róla, hogy csináltatni fog magának vala-
mi olcsó fekete ruhát.

Hanem hol? ez volt a kérdés. Ki csinál
finom ruhát valakinek akit nem ösmer, akiről
nem teszi fel, hogy valaha látni fogja az árát,
csak úgy részlet fizetésére.

Bejárt egy sereg szabót, de mindenütt sü-
ket fülekre talált.

Már egészen bele is nyugodott volna a
dologba, mikor pár nap múlva beállit hozzá
egy szabó a szomszéd utcából, hogy ő csinál-
na egy ruhát, hogy ő nem félti az árát.

Balló el nem tudta képzelni, hogy ki le-
hetett itt a közben járó.

Fát úgy hordott magának este a boltból.
Mikor nem volt pénze, nem fűtött.

Es egy időtől fogva, bár azzal a tudattal
ment el hazulról, hogy nincs egyetlen darabka
fája, egyetlen krajozárja sem, mire haza jött
égett a kályhában a tűz, még mellette is volt
egy pár darabka fa.

Szól is Karacséknak, ott úgy látszott,
hogy mindenki csodálkozik a dolgon.

Egyszer valami összejövételre kellett vol-
na mennie. Ki is készítette otthon magának
a ruhát. Kirakta az ágyra a fehérneműt. Ki-

válogatta a legjavát. De bizony csipkés volt
a gallér is meg a kézelő is, az inget meg na-
gyon elviselte a mosó asszony keféje.

Mikor haza jött, új inget, fehérneműt ta-
lált az ágyon, gyűrött nyakkendőjét is kimosta
kivasalta valaki, még egészen meleg volt.

A szegény Balló Károlynak egész életé-
ben nem sok ideje volt az ábrándozásra. Nem
tudta elgondolni, hogy kijátszik bele az ő kár-
tyáiba, ugy titokban.

Kérdezte a háziakat újra meg újra. Azok
keveset tudtak a dologról.

A kabátját este rongyosan vetette le, reg-
gelre megvarta valami tündér kéz.

Számtalan ehhez hasonló dolgok után hosz-
szabb ideig, mélyebben kezdett gondolkodni
Balló Károly . . .

III.

Egyszer egy rózsát talált a szobájában
Balló. A rózsá illata egész bejárta a szobát,
megterhelte a levegőjét.

Balló ekkor valami csodálatos érzést ér-
zett egyszerre a szívében. Szép napsugaras
őszi délután volt s mégis olyan melegséget
érezett minden tagjában. Érezte hogy ég az
agya. Kinyitotta ablakát s megpillantotta kint
a kertben Piroskát.

Valami zaibadást érzett, valami édes ká-
bulást ott a szabad levegőn . . . A leány mo-
solygott.

Ettől a naptól kezdve nem csodálkozott
többé, ha valami meglepetés érte, ha egy-egy

szál virágot talált asztalán, ha aládájába va-
lami kedvenc ételére, vagy gyümölcsre
akadt.

Megérlelődött benne az a gondolat, hogy
az ő jöltező tündére nem lehet más, mint Pi-
roska.

A leány képe belerajzolódott a szívébe,
abba a szívbe, mely először nyilt meg a szere-
lem számára.

Ez a szerelem azután egész átváltoztatta
egész lenyét. Sokkal vigább, élénkebb lett.
Gyakrabban járt be Karacsékhoz. A hosszú
téli estéken szakított magának egy-két órát s
elbeszélgetett a családdal. Meglopta munka-
idejét, hogy azután a késő éjjeli órákkal potó-
lja azt vissza.

Nem tűnt fel neki, hogy minél többet fog-
lalkozott Piroskával, az annál tartózkodóbb
lesz. Nem vette észre a hívős fogadtatást a
leány részéről, vak lett, mint a legtöbb fiatal
szerelmes.

Egyszer azután nagy dologra határozta
el magát Balló. Fell kellett utaznia a főváros-
ba, hogy az utolsó vissgát, a doktorátust is
leéráza a nyakáról. Egész heteken keresztül
tanult nappal is, éjszaka is. Szakított a neve-
lősséggel s minden kis perozét a tanulásnak
szentelte.

Karacsékhoz sem járt be oly sűrűn, csak
egy-egy perozre szölt be hozzájuk jó napot,
vagy jó estét mondani.

Az utolsó nap választotta el az utazástól
Balló Károlyt, mikor kiöltözött szépen feketé-

Megyei és városi közügyek.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Aradváros közigazgatási bizottsága tegnap délután 4 órakor tartotta meg rendes havi ülését Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklelte alatt a városháza tanácstermében.

Az ülésen jelen voltak: **I n s t i t ú t ó r i s** Kálmán főjegyző, **K r a u s z** József pénzügyigazgató, **d r. P o s g a i** Lajos főorvos, **U r b á n y i** Béla városi árvaszéki ülnök, **M e s z l é n y i** Antal dr. k. alügyész, **K i l é n y i** János alszámvevő, **d r. M ü l l e r** Lajos országgyűlési képviselő, **M ü l l e r** Károly, **V a r j a s s y** József és **d r. S c h u s z t e r** Illés.

Elnöklő polgármester üdvözlővén a megjelent tagokat az ülést megnyitja, mire **I n s t i t ú t ó r i s** Kálmán főjegyző felolvassa a polgármester havi jelentését, melyet a bizottság tudomásul vett.

K r a u s z József pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hónapban egyenes adóban befolyt 19056 forint 31 kr, hadmentességi díjban 284 frt 21 kr, közvetett adókban 347776 frt 1 és fél kr.

P o s g a y Lajos dr. jelentése szerint az elmúlt hó a július hóval szemben egészségügyileg javulást mutatott, a súlyosabb betegülések és halálozások száma csökkent. Difteritisz 4 esetben, vörheny 9 esetben fordult elő. Tudomásul szolgált.

M e s z l é n y i Antal dr. kir. alügyész jelentése szerint a törvényszék börtönében volt 88 férfi és 7 nő, beleg 8 rab.

V a r j a s s y Árpád kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az elmúlt hó nem tüntetett fel oly változást vagy eseményt, mely különös jelentés téteit tenne szükségessé.

B a c z ó Frigyes dr. főmérnök jelentése az állami utak és hidak megfelelő állapotáról tudomásul vétetett.

Végül egyes kisebb ügyek felett határozott a közigazgatási bizottság melyek után elnök az ülést bezárta.

Arad a múlt hónapban.

— A polgármester jelentéséből. —

A k ö z e g é s z s é g i viszonyok az előző haviakhoz viszonyítva némi javulást mutatnak, bár a múlt hónap leggyakoribb betegsége a csecsemők bélhurujta e hónapban sem csökkent; azonban a halálozások száma apadt és pedig az összes halálozásokké 18-al a városi illetőségeké pedig 17-el. A jelentkezett kóralakok közül a táplálékzási szervek csorvás-hurutos betegségei s a csecsemők bélhurujta voltak a leggyakoribbak. A fertőző betegségek közül

difteritisz a múlt havi 7-el szemben 11 eset jelentetett be, melyek közül csak egy végződött halálosan. Difteritiszben beteg volt kór szerint; 2—5 évig 6, 6—10 évig 3, 11—14 évig 2, városrészek szerint: a belvárosban 4, az Erzsébet városban 6, a Ségá külvárosban 1, a kórházban kezeltetett 2, a serum használata általános volt.

A vörheny járvány 9 esettel jelentkezett, halálozással egy sem járt. Aránylag rendkívül nagy számban — 5 esetben — lépett fel az alhasi tifusz. Az 5 beteg közül 2 vidékről beteg érkezett. Egy eset halálosan végződött. A katonaságnál tapasztalt 2 vérhas eseten kívül egyéb fertőző betegség nem fordult elő. A trachomás betegek száma volt július hó végén 20, szaporott 4, gyógyult 10, maradt 14, a kórházban kezeltetett 5, idegen 3.

Elhalt összesen 101 egyén, 46 férfi 55 nő, az elhaltak között helybeli 74 idegen 7. Bal-esett következtében meghalt 4, öngyilkosság előjött 3, halva született 9. A városi lakosság halálozási évi aránya 1000:25. A megyei kórházban ápolatott 338 egyén, az izraelita kórházban 8, összesen 346, ezek közül gyógyult 118, javult 67, meghalt 14. Az ápoltak közül helybeli illetőségű volt 83.

A n é p e s e d é s i viszonyok kedvezően alakultak. A születések száma a múlt havinál 22-vel, a halálozásokénál 48-al nagyobb volt. Elve született 142 gyermek, 71 fiú, 71 leány, törvényes 121, törvenytelen 21. A születések évi aránya 1000: 37.8. — Házasság kötött 27.

A s z e m é l y é s v a g y o n b i z t o n s á g nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A 68 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 58 esetre nézve kinyomoztatnak. A kihágási bíróságnál július hóról elintézetlen maradt 1 ügy, augusztus hónapban befolyt 305, elintézés alatt áll összesen 306, ebből elintéztetett 206, a bírósághoz áttéttetett 93, tárgyalás alatt maradt 7. Letartóztatott részben előállítottatott 172 egyén, ezek közül elítéltetett 163, a bíróságoknak átadatott 9. Kintasítottatott 27.

A b e j e l e n t é s i hivatalnál bejelentett 1594 beköltözés és 1514 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 49 egyén. Bejelentés és nyilvántartásba vétetett 748 cseléd és 390 gyári munkás. A vendéglőkben szállva volt 876 utas.

A kapitányi hivatalnál mint iparhátóság nál iparjogositványt nyert 17 iparos, 7 kereskedő, iparát áthelyezte 7 iparos, 1 kereskedő, megszüntette 9 iparos 4 kereskedő. A tanonczlajstromba bejegyezett 4 iparos, 5 kereskedő tanoncz, felszabadult 5 iparos 5 kereskedő tanoncz. A tanviszony megszűnt 5 kereskedőnél.

T ü z 6 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.

A k ö z s é g i bíróságnál elintézetlen ma-

radt július hó végén 175 ügy, augusztusba befolyt 1104, összesen elintézés alatt állott 1279, ebből elintéztetett 1045, tárgyalás alatt maradt 234. Végrehajtás foganatosítottatott 98. árverés tartatott 4.

A katona-ügyek szabályszerűen vezetettek.

U t a k javítására és árkok tisztítására felhasználatott 342 közmunka-napszám. A libásdülő utra a kavics kihordása és beagyazása befejeztetett, a földmunka pedig folyamatban van. A kurticai utra szükséges rostált kavics kihordása be van fejezve. A vizesi utnak 8—10 közötti részére szükséges fedanyag kihordatott és beagyaztatott. A kapa-, új-terem és választó-utózákbán a kőalapozás építése befejeztetett. A Kis Ernő-utca csatornázása megkezdett, a Salacz Gyula-utca csatornázása és feltöltése befejeztetett. Az összes csatornázási és vízvezetési művek fizemképes állapotban vannak. A csatornamű kiömlési pontja készen van; a vízvezetési torony építése 34 m. magasságig haladt s jelenleg a viztartány felszerelése van folyamatba.

Az adóbekajtas eredménye a következő volt:

Befolyt állami adó 81376 frt 82 kr, leiratott 6291 frt 25 kr, összesen 87667 frt 57 kr, hadmentességi díj, 281 frt 21 kr, leiratott 27 forint, összesen 308 frt 21 kr, jog és bélyeg illeték 1189 frt 45 kr, községi adó 28532 frt 42 kr, leiratott 2247 frt 90 kr, összesen 30780 forint 32 kr, utadó 3034 frt 45 kr, leiratott 232 forint 39 kr, összesen 3266 frt 84 kr, átírási díj 1276 frt 30 kr, iparkamarai díj 13 frt 90 kr, idegen közdó 587 frt 64 kr, leiratott 2010 forint 89 kr, összesen 2598 frt 53 kr.

A sertések között a sertésvész újból felépett, mely betegségben e hó folyamán 28 darab sertés hullott el.

Egyéb ragályos betegség a hasznos házi állatok között nem észleltetett.

Aradon, 1896. évi szeptember hó 5-én.

SALACZ GYULA s. k.
királyi tanácsos, polgármester.

IDOJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 160.0 milliméter. délután 2 órakor 159.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ}$ + 15.8, délután 2 órakor $^{\circ}$ + 28.0. Szél irány: észak: reggel 7 órakor N 2. délután 2 órakor N 4. Felhőzet: reggel derült, délután félderült. Csapadék az éj: 24 órában: 0 milliméter.

Kassa és Szeged.

— Millenniumi ünnepek. —

A millenniumi esztendő harmadik negyedébe hajlik és sürűbben érik egymást az ünnepek. Egy-egy vasárnapra most már több nagy ünnepség is esik, a magyarság figyelmét egyszerre több vidéki központ is magára vonja s az ezeréves himnusz, amely olyan fenséges hangokkal kezdődött, egymásra torló strófákkal, egyre hatalmasabb lüktetéssel siet befejezése felé.

Most vasárnap két város ünnepeit: K a s s a és S z e g e d, mindkettőprogram szerint folyt le.

Kassán a vallás, a tudomány és a művészet együttes ünnepe volt a vasárnapi nap. Főszentelték a restaurált kassai dómot, a hazai gót építés e legszebbik remekét s fölavatnak két intézetet: a felsőbb leány- és a polgári iskolát. A múltat és a jövőt aligha lehet szebben összekapcsolni, mint a templomnak és az iskolának együttes ünnepével.

Természetes, hogy ez ünnepen a kormányt ismét **W i a s s i o s** Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter képviselte, a ki e napon megjelent a vallás hajlékában és a közoktatás oszlopkában, hogy jelenlétével is fokozza az ünnep jelentőségét. S a vallás és tudomány között mintegy összekötő kapocs gyanánt szerepelt az ünnepen a művészet, a mely úgy a vallásnak, mint a tudománynak szép és hatásos keretet ad. E három geniesz teljesen elég arra, hogy a nemzetet céljához vezesse. E három geniesz ölekezése teszi érdekessé és harmónikusá a kassai ünnepet.

Szeged napja fényes diadalünnepe volt annak az erős fajnak, mely ezer esztendő veszedelmei közepette tartotta fenn magát és szabad államát e földön; s melynek küzdelmeit, történetét Szeged városa is visszatükrözi, mert ez a város is tenger megpróbáltatás dacára, ma mint a kultura hatalmas vára áll az Alföldön.

Szeged sorsában kedvező profécia az

be, egész úgy, mint ünnepélyesebb alkalomkor s átment Karacskhoz.

A vén Karacs a rendes helyén állt, dolgozott, Piroska az asztalon vasalt valami könnyű béli ruhát. Ilka az ablaknál állt, görömba pamutból kötött harisnyát.

Elfogódott hangon köszönt be Balló Karacskhoz s a kezelőjét huzogatva, köhécselve, minden képen tudtára akarta adni annak a három embernek, hogy nagyon fontos és életbevágó dolgot akar most elmondani.

Karacs, akinek megfordult már az eszében, hogy ez a nemrégén még vézna, kupott, az utóbbi időben megembesedett, megférfitasodott emberből nem egészen kellemetlen vő lehetne valamelyik leánya számára, alig nézett keresztül a pápaszemén, már keresztül látott a szitán is.

Maga keresett székét, le is törülte a kötőjével.

Balló eleinte csak feszengett a széken, kereste a szót, nem mert tekinteni sem jobbra, sem balra. Aztán rátévedt valahogy a tekintete Piroskára. Annak a vasaló tűzétől, a munkától kipirult arca, azután hátrépséget adott a lelkének s almonda szépen, minden fenmaradás nélkül a mondókáját, hogy ő most már Isten kegyelméből ügyvéd lesz, irodát nyit s hogy feleség után kell néznie ezért úgy is.

Kaphatna feleséget gazdagot, szépet, de ő régen szeret valakit, aki ha felesége lenne, nemjoserélné fel a világ minden gazdagságával, kinél szebbet ő úgy sem találna magának.

Egész ünnepélyességgel megkéri hát Karacs uram Piroskáját...

Az asztalról csörömpölve hullott le a vasaló a Piroska kezéből. Az aroza pirossága elhalt, halavány lett mint a fal.

A vén Karacs simogatta a szakállát, huzgálta a szemüveget az orrán s csak nézte Piroskát.

Piroska pedig oda ugrott a szegény Balló fiu elé s éles, kellemetlen ideges hangon kijelentette, hogy ő bizony nem lesz a felesége egy élhetetlen embernek, hogy nagyobb jövő vár ő rá, mint valami sugprókátor oldalán leélni a világot. Hogy ő színész lesz s ő rá fényes jövő vár, megmondták már a színhasnál.

A szegény Balló Károly pedig azt sem tudta, hogy ébren van-e, vagy álmodoz.

Nagyon megtörte ez az első csalódás. Az első vihar felel az ő szerelme tiszta kék egén. Oda hanyatlott a feje a mellére s tépelődött, tusakodott magában. Keresett, kutatott a múltban, egy percz alatt átéite a sok hosszú esztendőt. És nem értett meg valamit, nem tudta okát adni valami rejtélynek.

— A rózsák, a ruha, a kivastalt nyakkendő, a tűzelőfa a csikorgó hidegben...

Véletlenül tévedt oda a tekintete az ablaknál ülő vén leányra, Ilkára...

... A vén leány elvirult arczán könnyeseppek gördültek végig s odahullottak a durva pamutból kötött harisnyákra...

egész Magyarországra nézve is, mert amint ez a város delejkorébe birta vonzani a Magyarország számára biztosítani a délvidék, a Bánság zagyva népét; úgy remélhetjük és hisszük is, hogy a magyar faj a hasa határain belül mindenütt, általánosan kivívja ezt a kívánatos sikert. Persze, ahhoz a fővároson kívül a vidéken számos oly hatalmas empírium kell, aminő Szeged, amely most az egész ország előtt dokumentálta, hogy mint kell egy nagy, vidéki központnak kulturális hivatását felfognia. Szeged párját ritkítón vett részt a millenniumban; s millenniumi alkotásait, megannyi ideális és közhasznú intézményt most avatták föl, a kormány képviselőjének jelenlétében, az ország lelkes érdeklődése közepette. A magyar nép művelődésének szép ünnepe volt ez, amely fényes, éppen oly tartalmas és jelentőségteljes.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 8. —

Hűvös. — Helyenként csapadék.

Az ártatlanok.

— Válopörök. —

Két új válopör indult meg a napokban a törvénytársaknál, de a kettő nagyon szorosan összetartozandó. Hanem, az bizonyos, hogy mind a két pár ártatlan, mint a bárány, legalább ők — annak tartják magukat.

As ártatlanok története ez:

Egy, a Kain nemesi törzséhez tartozó férfiú — hívják Aronnak, ha úgy tetszik — bemegy egyik aradi ügyvédhez és feladta a válopört a felesége ellen:

— Hátlenél elhagyott.

— Miért?

— Hát tudja azt az ember, mi van az asszony fejében? Elment még a tavasszal haza, az apjához. De ismerlek én asszony! Engem ugyan rá nem szedez! Az apja házában könnyebben félre léphet. No, De még egyéb is van. Lopott. Elvitte egy barátom gyűrűjét. A barátom bizonyítja. Föl is adja, azt mondja.

— Ki a maga barátja?

— Az én barátom. A Nátlí Néczival testi lelki barátok vagyunk. Ő is utazó, én is az vagyok.

Az ügyvéd fölvette „a tényállást.” A felháborodott férj elment és mint szabad polgár, akinek nincsen többé nyűg a nyakán, utazott tovább.

Körülbelül három-négy hét multán egy másik ur jelentkezett ugyanazon ügyvédnél — válopörrel.

— A feleségemtől akarok válni. Mentől előbb.

— Mi a baj önök közt?

— En nekem nincs semmi bajom, mert már sipiros elkergettem, de neki nagy baja lesz, azt én megmutatom.

— A válás okául mit tud felhozni?

— Megosalt a nőm. Tetten értem. Tetszik érteni? Tanuk is vannak. Elég ez?

— Na, ez elég.

— Es képzelje el az ügyvéd ur ezt a szemtelenséget, a legjobb barátommal, azzal a kutya Bádon Aronnai, ő is utazó, én is utazó vagyok és mikor egyszer haza gyűvök hát látom, hogy az én lakásomon utazik. Aj, hogy az istennyila vágjon beléd — mondtam neki és mit szól hozzá, még ő neki volt feljebb és azt mondta, ezért még elégtételt vess rajtam. Mit? Csak nem űti be a fejemet?

— Azt csak nem teszi?

— Na kérem, ez a Kain-ivadék mindenre képes. Hanem az asszonyt már kitassítottam a házból.

Az ügyvéd persze már a szereplő csábító nevének említésekor tisztában volt a dologgal, hogy az előbbi és utóbbi válopör szorosan összetartozandó.

Visszaemlékezett a gyűrűre is, amit Kain csábító ivadéka emlegetett.

— Valami gyűrűről tett említést a minap, mikor itt járt az ön barátja, hogy öntől az ő felesége azt a gyűrűt lopta.

Kézszel lábball tiltakozott a férfiú:

— Ohó, nem lopta, én a d t a m neki.

— Ahá!

No, nézd, az ártatlanok. i

A válopörök folyamatban vannak.

HIREK.

Arad, szeptember 8.

Naplirend:

Szeptember 8. Kedd. Róm. kath. naptár: Kisasszony napja. — Protestáns naptár: Kisasszony napja. — Görög-keleti naptár (augusztus 27.): Pimen. — A nap kél 6 óra 31 perczkor, nyugszik 6 óra 25 perczkor. — A hold kél 6 óra 54 perczkor, nyugszik 6 óra 54 perczkor.

Szeptember 9. Szerda. Róm. kath. naptár: Gorgon. — Protestáns naptár: Gorgon. — Izraelita naptár: Bójt, év betejzése. — Görög-keleti naptár (augusztus 28.): Mózes. — A nap kél 6 óra 32 perczkor, nyugszik 6 óra 28 perczkor. — A hold kél 8 óra 19 perczkor, nyugszik 7 óra 13 perczkor.

Szeptember 8. Lövész-banket a városligetben este 6 órakor.

Szeptember 8. A rendőrhadnagy állásra való pályázatok benyújtásának határnapja.

Szeptember 9. Aradváros törvényhatóságának közgyűlése délután 4 órakor.

Szeptember 9. Aradmegye közigazgatási bizottságának ülése dé előtt 9 órakor.

Szeptember 10. Az aradvidéki tanító-egyesület központi igazgatóválasztmányának ülése délelőtt 10 órakor.

Szeptember 10. Az iskolaszék ülése délután 4 órakor.

Szeptember 16. Aradmegye igazoló választmányának ülése.

Szeptember 21. Katonai lövésár Aradon. Október 17. Az aradvidéki tanítóegyesület évi közgyűlése Borosjenőn.

Szabadságharozói emléktárgyak országos mezeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindnap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kőbány-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállítással d. u. 3.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— délelben (csak pénteken). Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. u., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, Szoborsinig: Személyvonat 2.30 d. u., Radnái: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünnepnapon és búcsú-napokon). Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 1.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesig: Vegyesvonat 2.20 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6.05 reggel, 8.17 d. e., 3.55 d. u., gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Szolnokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 6.55 este, 8.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünnep, vasárnap és búcsú napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 8.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 8.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 0.48 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.20 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.03 d. e., 6.31 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

Lapunk legközelebbi száma a mai ünnep miatt esütörtökön, f. hó 10-én reggel jelenik meg.

Szeptember elsejével az „Aradi Közlöny“-re új előfizetést nyitott a kiadó hivatal.

Tisztelettel kérjük az előfizetőinket, a kiknek előfizetése augusztus 31-ével lejárt, hogy a megújításról mielőbb gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny“-re bármely naptól kezdve elő lehet fizetni. M u t a t v á n y a z á m o t egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

— A király Budapesten. Ő felsége a király, mint értesülünk, e hónap végén pár heti tartózkodásra Budapestre megy, hogy október 4-én részt vegyen az új fővámtéri hid és nekány nappal később az új iparművészeti palota fölavató ezredévi ünnepén.

— Kisasszony napja. Ma ismét ünnepünk van: Kisasszony napja, melyet a katolikus világ fényes egyházi díszszel szokott megülni. A Minoriták templomában délelőtt 10 órakor lesz a zenés isteni tisztelet, a mit Csák Csirjék dr. tartományi rendfőnök mond.

— Zsidók új éve. Izraelita polgártársainkra az este köszöntött fel az új év ünnepe, mely az 8 számításuk szerint az 5657-iki a világ teremtése óta. A most kezdődött esztendő 18 hónapot számítál, vagyis 55 hetet, ami 384 nappal egyenlő. A jövő esztendőben ezek szerint a zsidó újév szeptember hó 27-én lesz. Az évfordulót a szokott módon ünneplik meg ma és holnap az aradi zsinagógában; hol az ünnepi beszédet Rosenbergs Sándor

dr. főrabbi tartja. Boldog újévet ünnepelő polgártársainknak.

— A holnapi közgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága holnap, szerdán délután 4 órakor tartja meg rendes havi közgyűlését, mely elé nagy érdeklődéssel tekintenek úgy a bizottsági tagok, mint a közönség, annál fogva mert a tárgysorozat több oly pontot ölel fel, mely nagyban érinti az egész város érdekeit. A csatornázás fedezésére szolgáló adó kirovása tekintetében, habár a vélemények részben el is térnek azon felfogástól és ebből kifolyó ténykedés helyességétől, melyet a tanács követ, a tárgyalagos és alapos bírálat, mely ily fontos ügyben mindenestre helyt kell hogy foglaljon, meg fogja találni azt a módot, melylyel a tanács által képviselt város és az egyes háztulajdonosok érdekei harmóniába öntetnek. Elvégre is nem az ellentétek élesítése a főzél egy közjóra szolgáló mű megalkotásánál, hanem éppen az esetleg felmerülő akadályok és differenciák békés, meggondolt kiegyenlítése. — A közúti vasút átadására vonatkozó ügy is hasonló tárgyalagos bírálatra tart igényt és tekintetben minden esetre számot kell vetnünk a város érdekeivel, de e mellett nem szabad önkényüleg negligálnunk egy társulat jogos kívánalmait sem. Az az 55 évi koncesszió, melynek egy külföldi társulatnak leendő átadásáról szó van, mindenestre oly tényező, mely nagy elővigyázatot s ehhez mért szigorú eljárást követel, de csak is a jogosság és méltányosság határai között. — Az arad hegyaljai villamos vasút fontossága annyira belevág a város érdekeibe, hogy azal behatóan foglalkozni a közérdek szempontjából feltétlen szükséges. Hogy mind a három, de főleg a két első ügy nagy vitát fog felidézni az nemcsak természetes, de az ügyek fontosságánál fogva a kérdések tisztázása szempontjából kívánatos is. Csak tárgyalagos kritika legyen a jelszó. A élénknek ígérkező közgyűlés a sok és fontos ügyet tekintve egy nap aligha fog véget érni.

— Darányi miniszter a szomszédban. Az ország földmivelésügyét nagyban érdeklő mozzanat színhelye lesz folyó hó 20-án a főváros. Ekkor tartják ugyanis az internacionális gazdaságkongresszust, mely az eddigi tájékozások szerint is nagyon népes lesz. A földmivelésügyi miniszter az összegyűlt gazdáknak képet akarván nyújtani a magyarországi állapotokról, le szándékozik őket vinni Mezőhegyesre. Ez alkalommal egyszersmind Mezőhegyesen nagyobb ünnepélyességet kíván rendezni, melynek előkészületei fogantatására Darányi Ignác miniszter a vasárnap esti vonattal Mezőhegyesre érkezett. Az ünnepély rendezésére már megalakult a rendezőség, mely a legnagyobb ambícióval fáradozik a siker biztosításán.

— Károly Lajos főherceg özvegye Arad-megyéhez. Károly Lajos főherceg elhunyt alkalmából — mint annak idején megirtuk — a megye közönsége úgy a királyhoz, mint az elhunyt főherceg özvegyéhez részvét feliratot intézett. Ő Felsőke köszönő leveléről a napokban emlékeztünk meg, most — mint értesülünk — az özvegy főhercegnő nevében is érkezett Szathmáry Gyula alispánhoz egy köszönő levél. Pejaosevich László gróf Károly Lajos főherceg volt főudvarmestere küldte a levelet Reichenauból. Tartalma ez:

Nagyságos alispán ur!

Ő császári és királyi Felsőke magas megbízásából őszinte köszönetet mondok Arad-megye közönségének kifejezett részvételeért. Reichenau, 1896. szeptember 8-án.

Gróf Pejaosevich s. k. főudvarmester.

— Tanító kinevezések. A válás és közoktatásügyi miniszter Katona Ferencs, Ben-

csur Isván, Hissinger Ilona és Siposné-Prieg! Paula okleveles tanítókat, illetve tanítónőket a szaparyligeti állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké nevezte ki.

— **Uj anyakönyvvezetők a megyében.** A belügyminiszter Aradvármegye közigazgatási bizottságához intézett s ide tegnap leérkezett. rendeletében Vasóczy Ferencz körjegyzőt az újpanáti, Rácz Márton körjegyzőt pedig a fakerti anyakönyvvezetői kerületbe anyakönyvvezetők kinevezte s őket a házasságkötéseknél való közreműködésével is megbizta. Ugyane rendeletben Kalmár Sándor volt újpanáti és Vasóczy Ferencz volt fakerti anyakönyvvezetőket állásuktól felmentette a miniszter.

— **Tömeges névmagyarosítás.** Az aradi és osanádi egyesült vasutak igazgatósága Aradról a napokban 61 alkalmazottjának és azok családjának névmagyarosítása ügyében teljesen felszerelt kérvényeket terjesztett fel a belügyminiszteriumhoz.

— **Jönnek a katonák.** Nagyon messze, nagyon sokáig vannak már távol a mi derék katonáink. Bizony sokan várják azt a napot, hogy közöttünk láthassuk őket. Megviselve, porosan, elcsigázva jönnek majd a városba, de mi annál szivesebben várjuk őket, mert jól esik látnunk, hogy mint tér vissza a mi körünkben testükbe az erő, az életkedv. A program szerint a házi ezred folyó hó 13-án tér vissza a manóverről. Szegény bakák már előre elgondolják magukban, milyen nagy pihenőt, lustálkodást csapnak itthon, csak az önkéntesek nehéz napjai nem érnek még véget 13-án, mert hátra van még a fekete leves. Alig hogy lerázzák az ut porát, felrándulnak Nagyváradra a vizsgára. Bizony alig lesz idajuk, hogy a tananyagot még egyszer átfuthassák. De hát bátorság, mi nem féltjük a fiainkat.

— **M.-Radna Ünnepe.** Mozgalmas képet nyújtott a tegnapi nap folyamán a város. Bucusok érkeztek az ország minden részéről s városunkban gyülekeztek össze, hogy együttesen vegyenek részt Mária-Radnán a kisasszony napi bucsun. Ez volt oka, hogy tegnap, a merre csak tekintett az ember, idegeneket látott, kik közül sokan a Szahadságtérre árasztották el a néma kegyelettel vették körül a vértanúk szobrát. Mária-Radnáról történendő visszatérésük után a bucsusok legnagyobb része Tornyára szándékozik vonulni. — Teljesen nyugodtak vagyunk abban, hogy a hatóság, mely eddig is kötelességszerűen gondoskodott arról, hogy a vallásos nép buzgóságát egyes lelketlen emberek anyagi céljaikra fel ne használhassák, ez alkalommal sem fogja a szükségességeket elmulasztani.

— **Népünnepély a ligetben.** Változatos képet nyújtott vasárnap a városliget. A lövészgyűlésület buzgalma oly szinos ünnepséget rögtönzött a lombok alatt, a mind Aradon már régen volt. Ezernyi ember hullámozott a sétányokon, élvezve a szentannai zenekar ügyes játékát. A nép mulattatására különféle módokat eszelt ki a találékony rendezőség. A mászó póznák, a kádobás, a paprika Jancsi, a léggömb feleresztés mind a legnagyobb érdeklődés mellett folyt. Kimagasló pontja volt az „örömmünnep”-nek, az aradi kerékpár egyesület virág körzője, mely látványosság tekintetében kielégítette a legkényesebb igényeket is. Voltak vagy harmincozan s egyiknek a biciklijé szebben felvirágozva, mint a másik. Amikor pedig beállt a szürkület, megdördültek a mozsarak a tisztáson s a sötét úron át egymás után futottak fel a tűzkigyók rajzai. Hatalmas éljen zugott fel az utolsó pontnál, midőn legkülönbözőbb színek tarkaságában egy pillanat alatt lángba borult a felírás „Aldás az új ezred-évre!” Este tánc volt a köröndben, melyen

mindvégig a legkedélyesebb hangulat ömlött végig. A Lőrincz napi bankett ma este 6 óra körül lesz a ligeti vendéglőben. Ugyancsak ma avatják fel az új hidakat is, melyek a ligetben épültek.

— **A kitüntetett tejcsarnok.** A most megtartott tejtermék kiállításán az aradi tejcsarnok kiállítási érmet kapott.

— **Az államvasutak alkalmazottjainak szolgálati igénybevételén könnyíteni szándékozik a kereskedelmi miniszter oly módon, hogy azokon az állomásokon, ahol az igénybevétel nagyobb, fokozatosan életbelépteti a tizenkét órai főtávát, nagyobb állomásokon pedig a főforgó viszonyokhoz képest elkülöníteti a személypénztárakat a teherpénztáraktól. Ez intézkedések természetesen csak a személyzet szaporításával vihetők keresztül s a személyzet szaporítását teszi szükségessé azok a biztonsági berendezések is, melyeket a vonatforgalomnak egyes vonatokon mutatkozó jelentékeny sűrűsödése okvetlenül megkövetel.**

— **Szabad házasodni.** Sorhadi kötelezettségének három utolsó hónapjában álló egyén kivételével engedély nélkül köthet házasságot. Ezt tartalmazza a belügyminiszternek 74703 szám alatt a b-i kerületi anyakönyvvezetőhöz intézett rendelete.

— **Fedezetteti állomások a vármegyében.** A hármass bizottságnak tegnap délelőtt a vármegye házában ülése volt Szathmáry Gyula alispán elnöklése alatt, melynek egyik legérdekesebb tárgyát képezte a vármegye területén javaslatba hozandó fedezetteti állomások megállapítása. Hosszabb vita után javaslatba hozott: Székudvar 4 ménnel, Kispereg 2 ménnel, Ó-Pécska 2 ménnel, Szemlak 2 ménnel, Nagy-Pél 2 ménnel, Ottliaka két ménnel, Medgyes-Egyháza 2 ménnel, Medgyes-Bodzás 2 ménnel, Nagykamarás 3 ménnel, Gyulavarsánd 2 ménnel, Silingyia 2 ménnel, Világos 2 ménnel, Pankota 2 ménnel, Fakert 2 ménnel, Ujpanát 2 ménnel, Glogovác 2 ménnel, Mácsa 2 ménnel, Kurtios 5 ménnel, Almáskamarás 1 ménnel. Uj állomásokként javaslatba hozattak Csermő 2 ménnel, Borosjenő 2 ménnel, Boroshebes 1 ménnel, Simaud 2 ménnel, Mikalaka 2 ménnel. Részt vettek az ülésben az elnökön kívül Friebert Miklós lötenyészbizottsági elnök, Kállay István főhadnagy Schill József m. aljegyző.

— **Agyonütötte a fal.** Battonyai levelezőnk írja: Özvegy Baranyiné házában két munkás volt elfoglalva egy rozoga istálló falából a gerenda kivételével. Nem tették meg a kellő óvintézkedést, minek következtében a már így is dűledező fal a gerenda kivételével eldőlt s mind a két munkást maga alá temette, kik közül az egyik Schvábik János közműves oly veszélyes sérüléseket kapott, hogy két órai kínos szenvedés után meghalt, a másiknak életben maradásához is kevés a remény. A szerencsétleneknek az épen ott lakó Asboth Albert községi orvos nyújtotta az első segélyt.

— **Betörés Ágyán.** Az aradmegyei Ágya községben — írja kisjenői levelezőnk — a szombatira virradó éjjelen ismeretlen tettesek betörték P. Kiss Jánosné házába és egy csomó értékes ruhaneműt elemelték. Ugyanez éjszaka — valószínűleg ugyanazon tettesek is — Komori Mátyás házába is feltörték s innen is gazdag zsákmánnyal álltak odább a betörők, kiket most erőlyesen nyomoz a csendőrség.

— **Orvtámadás egy csendőrormester ellen.** Az aradi csendőrormester — levelezőnk jelentése szerint — majdnem áldozata lett egy oszavargó boszujának. Komoró Albert a neve az orvtámadónak, a ki a gyanútlanul sétáló ormestert hátról egy vasruddal fejbe ütötte. Amár az ormester súlyos sérülést szenvedett mégis volt annyi ereje, hogy a támadót elfogja, a kit máskor segélyével a község házához kísérte be. Az orvtámadó ügyével a battonyai járásbírósa dolga szaporodik meg.

— **Megmérgezte a pénz.** Megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket debreczeni levelezőnk. Váradi József nyirbátori tekintélyes kereskedő egy vevőjének részben az olvasott vissza, közben ujaival az ajkán támadt kis pattanáshoz ért amelyre ügyet se vetett. De vérvérgezték a pott. Váradi 24

óra múlva iszonyu kínok között meghalt. Özvegyet és egy kis leányt hagyott hátra. A közviszteleiben állott kereskedőt a lakosság nagy részvétele mellett temették el.

— **Miletics Szvetozár.** A magyarországi szerbek egykori híres vezére, Miletics Szvetozár most már tökéletes és végleges nyugalmába vonul. Mint újvidéki levelezőnk tudatja, még régi hazájából, Újvidékről is elköltöztött, hogy szakítson a mult minden emlékével. Elment Szlavkó fiához Verseczre, aki gyakorló-orvos, és akinek oldalánál szándékozik eltölteni az ősz agitátor hátralévő napjait.

— **Betörő suhancok.** Engelhardt János eléri meszaros üzletében nem régiben több lopás történt, melynek nyitjára sehogysem tudott a csendőrség jönni. Annyit a vizsgálat megállapított, hogy a tettesek erőszakos felkészítést kaptak a bolt ajtaját s úgy hatoltak az üzletbe, de semmi tárgyat, mely nyomra vezetne, fellelni nem tudtak. Végre egy négyes őrszolgálat tegnapelőtt sikerült a betörőket Demeter József és Vágási László fiatal suhancok személyében elfogni. Eleinte tagadtak, de később beismerték tettüket. A két jó madarat a csendőrök szuronyok közt tegnap szolgáltaták át az aradi kir. járásbírósnak.

— **Boros fővel.** Kiss József és Balogh Ferencz közművesegédek tulságosan használva fel a vasárnapi munkaszünetet dülöngészve indultak haza a korosmából. A véletlen Bokai Ignác közművesegédet hozta utjokba a Demeter utcában, kibe rögtön bele is kötöttek. Az összeszólalkozásnak vége az lett, hogy Bokait úgy ütötték fejbe, hogy arozát, ruháján vér lepte el és eszméletlenül terült el a földön. Az esetről a jelentés megtörtént.

— **Szűnik a sertésvész.** Mint örömmel értesültünk, a sertésvész Aradon szünőfélben van. Az elmúlt héten egyetlen sertésbetegülés sem fordult elő. Augusztus hóban a hivatalos bejelentések szerint Aradon összesen 28 db sertés hult el.

— **Vingai hírek.** Molnár Viktor temesmegyei főispán — írja levelezőnk — tegnap reggel hivatalos körúton Vingára érkezett, a hol őt rendkívül meleg ovációkkal ünnepelték. Mercyfálva felől jött s a határon az előjáróság és díszes bandérium fogadta. A közönség is mintegy 100 kocsival vonult elébe. A főispánt Schaffer helyettes polgármester, főjegyző üdvözölte. Megérkezése után a városházán rögtönzött diszgyűlést tartottak, melyen Feketár Nándor üdvözölte a főispánt, a ki a beszédre szívélyesen válaszolt. Majd a járási jegyzők s az előjárók tisztelegtek. A főispán aztán látogatást tett Králicz Béla nyug. miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselőnél s Vadasz János plebancsnál. Este a főispán tiszteletére 80 ritékü banket volt. — A vingai iparos egyesület e hó 13-án fogja nagy ünnepek közt felszentelni a Kalikin János földbirtokos által ajándékozott zászlót. Zászlóanya Kalikin Mariska kisasszony lesz. — Kleman Sándor vingai takarékpénztári vezetőkört súlyos baleset érte. Árpád nevű fiacskája meghalt. A kis halottat tegnap délután nagy részvét mellett temették.

— **Elveszett.** Azon tisztelt ur, ki szombat este a Hungaria kávéházból egy szarvasagancnyelű botot tévedésből elvitt, fölkeretik, hogy azt a nevezett kávéház főpincésréhez juttatni sziveskedjék.

— **Rövid hírek.** Nanáson Missák Pál 9 éves gyermeke a szárazalom hengere közé került s azok szétmorzsozták. — Tokajban Váli László asztalos inas, miközben a Tiszában fűrdött görcsöket kapott s belefullt. — Nagy-Kikindán Felbab Zsivkóné gyógyíthatatlan betegsége és nagy nyomora miatt felakasztotta magát. — Losonczen az első őrháznál a losoncz-gyarmati vasutnak egy vonata összeütközött két dráissinnel. Négy ember meghalt, két lokomotív izzéporrá tört. A szerencsétlenségnek a nagy kőd volt az okozója. — Miskolczon kínos feltűnést kelt H. Gy. gazdag urnő letartóztatása, a ki huszonhat hamis váltót hozott forgalomba, közel 5000 forint erejéig. — A berlini Nat. Ztg. értesülése szerint Leyden tanár körödjében fölfedesték a rákbetegséget terjesztő protozoákat. Ezek a véresejtek felszívásával okozák a rákbetegséget. Remélik, hogy a földelés lehetővé teszi majd a rák sikeres gyógykezelését. — Párisból jelentik, hogy Viktória királynő hajlandó kifüzetni azt a negyven milliót, a melyt

Hirsch báró a walesi hercegnek kölcsön adott. Hirsch báró örökei ugyanis most követelik a tartozás törlesztését. — Kairóból jelentik, hogy a hivatalos jelentések szerint a kolera oszloknében van, Kairó kivételével, a mely városra a legutóbbi három nap alatt előfordult 124 betegedéből és 114 halálesetből 86 esik.

GYÁSZROVAT.

† Jurcsák Károly köztisztviselőként álló aradi polgár elhunytáról vettük részvételt az alábbi gyászlapot: Aláírott úgy maguk, valamint számos rokonaink nevében is fájdalmas szívvel tudatják forrón szeretett apjuk, nagyapja, dédapja, testvér és rokon Jurcsák Károly, néhai gróf Károlyi György, nyug. urad. tisztartójának, f. hó 6-án, reggeli 1/28 órakor, életének 81-ik évében, rövid szenvedés és az utolsó kenet ajtatos felvétele után az Urban törént gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. évi szeptember hó 8-án d. u. fél 5 órakor fognak Wesselényi-utca 6-ik sz. saját házából a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyászmise áldozat szeptember hó 9-én d. e. fél 9 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák templomában az egek Urának bemutatni. Aidas és béke poraira! Arad, 1896. szeptember 6-án. ösv. Giotaller Józsefné szül. Jurcsák Erzsébet testvére, Altorjay László mint vő, Altorjay Margit mint unoka, férje Wagner Lajos, s gyermeke ifj. Wagner Lajos dédunoka, Jurcsák Győző és neje Toronyi Anna, gyermekei Jurcsák Anna, ifj. Jurcsák Viktor, Jurcsák Ella mint unokák, Jurcsák Ilona férj. Molnár Jenő és gyermekei Molnár Ilona, Molnár Margit, Molnár Gyula unokák, Jurcsák Béla és neje Kőszeghy Mariska, gyermeke ifj. Jurcsák Béla unoka, Jurcsák Margit férj. Schik Emil és gyermekei ifj. Schik Emil, Schik Ilonka. Schik Pista unokák, Jurcsák Géza neje Bene Irán, Weisz Vilma és férje Reinhardt Rezső mint rokon.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kerékpár club választmánya f. hó 9-én este 9 órakor a „Vas” kávéházban ülést tart. Targysorozat: 1. Jegyzőkönyvi hitelesítők kiküldetése. 2. A mult ülések jegyzőkönyveinek feloivasása és hitelesítése. 3. Uj tagok felvétele. 4. A jövő évi turakönyvek. 5. Az Erdélyrészi Kárpátgyesület felhivása. 6. Szertárnok választása. 7. Versenyrendezés. 8. Indítványok.

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés.

— Meghívó. —

Arad szab. kir. város községi iskolaszéke folyó évi szeptember hó 10-én azaz osztoztörökön délután 4 órakor, a mennyiben pedig a városi közgyűlés osztoztörökön folytatódna, az esetben nenteken délután 4 órakor a városház emeleti kistermében havi ülését tartja, melyre a t. tag urak ezennel meghívotnak,

A tanácskozási tárgyai:

1. A városi adóügyi osztálynak átírata, 8 tanuló után az 1894—5-ik iskolai évről követelt 8 frt 25 krnyi tandíjhátraléknak leírása iránt.
2. Szathmáry Károly ujaradi, Fein Alajos ujaradi, Reisch András kurtiosi, Mihuczsa Sebő mikalakai, Mihálik János kevermesi és Lukin Miklós temes-monostori lakosoknak kérelme, melyben vidéki illetőségű gyermekeik után fizetendő kétszeres tandíjnak lesszállítását kéri.
3. A templomutcai elemi B) fiiskola tan-testületének kérelme, az ottani V-ik és VI-ik osztályban a Gáspár féle földrajz használatba vételének engedélyezése iránt.
4. A polgári leányiskola igazgatóságának kérelme, az ottani I-és II-ik osztályban az eddig használt magyar nyelvtannak és olvasókönyvnek egy másikkal való felcserélhetőségének engedélyezése iránt.
5. Az elnök jelentése Tanfi Mária polgári leányiskolai tanítónő részére adott két heti szabadságidőről.
6. Vikolné Mihályovits Hermin községi tanítónő kérelme, szabadságolása iránt.
7. Rigó Mária polgári leányiskolai községi rajztanítónő lemondása itteni állásáról.

8. Babits József gájkülvárosi községi tanító kérvénye, nyugdíjaztatás iránt.

9. Az iskolafelügyelő jelentése, a községi iskolák osztályaiba a jelen iskolai évre beiratkozott tanulók létszámáról s ennek következtén a szükséges párhuzamos osztályok felállításáról, valamint az ezzel járó költségek megszavazása iránt.

10. Az iskolafelügyelő javaslata, az összes községi elemi fiú és leányiskolák osztályaiban a hitoktatási órák megtartási idejének megállapítása, illetve az erre vonatkozólag kidolgozott általános óraterv jóváhagyása tárgyában.

11. Az iskolafelügyelő előterjesztése, az 1896—97-ik iskolai évre az iskolalátogatók kiküldése iránt.

12. A mult évben egy próba évre meghívott községi segédtanítónak állására való megválasztása, illetve véglegesítése.

13. Zankó József hivatalosolga, Árva József és Lammert János iskolaszolgáknak kérvénye, évi fizetésüknek felemelése tárgyában.

14. Az 1897-ik évre összeállított iskolaszéki költségelirányzat megállapítása.

Aradon, 1896. évi szeptember hó 7-én.

SALACZ GYULA s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

(—) Az Aradvidéki tanítóegyletnek központi igazgató választmánya f. hó 10-én, osztoztörökön, d. e. 10 órakor hivatalos helyiségben rendes havi ülést tart, melyre az idő rövidségére való tekintettel kizárólag ez uton tisztelettel hivatnak meg a választmánynak tagjai, a fiokbizottságok elnökei és érdeklődők. Főbb tárgyak: A XXVII. közgyűlés előkészítése és az atzéi háza itanító ügye. Aradon, Magyarország ezredéves ünnepségeinek idejében, 1896. szept. hó 7-én. Bruschn Alajos, egyleti I. alelnök.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* A magyar nemzet története. Valahányszor a nagyszabasu milleniumi emlékműből, a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) budapesti kiadóczég kiadásában megjelenő Szalay-Baróti-féle „Magyar Nemzet Története”-ből egy újabb füzet került a kezünkbe: azt mindannyiszor változatlanul éienk érdeklődéssel lapozgatjuk. Most a diszmű negyvenötödik füzetét fekszik előttünk, mely Miksa király uralkodásának utolsó idejét és utóda Rudolf királynak első éveit beszéli el. E füzet még a szokottnál is gazdagabb képdísz tekintetében. Van benne mint külön műmelléklet a Bethlen Gábor udósai körében című, Madarász Viktor festette szép és hatásos kép, továbbá a köveckező illusztrációk: Báthory István vörtje és sisakja. Rudolf király arcsképe és aláírása. Csata Sziszek mellett 1593-ban, Szinán basa. Fülel megvétele 1593-ban. Győr ostroma 1594-ben, Hardeck Ferdinand gróf. Hardeck gróf kivégzése, Komárom ostroma 1594-ben. Báthory Kristóf arcképe és aláírása, Báthory István lengyel király ezüst érme, Báthory Zsigmond emlékérmé. Báthory Zsigmond aláírása, Báthory Zsigmond arcképe.

* A szabadságharc története. Gyorsan haladt a vége felé Gracza György millenaris emlékműve: „Az 1848—1849-iki magyar szabadságharc története”, melyből most a hatvanhatodik füzetet vettük s. melyben az 1849. évi április havi események egy része van leírva. A kettős nagyságu külön műmellékleten kívül, mely az 1849. évi augusztus 9-iki temesvári csatát ábrázolja, egy, O felsége a magyar király birtokában lévő festmény után, füzetünket még következő képek és ábrák díszítik: A trónfosztás után kibocsájtott Kossuth-bankó. A Rákocsy-kard. A debreczeni városbása. Magyar csimer a trónfosztás után. Falragassz 1849-ből. A debreczeni fiiskola 1848—49-ben. Magyar csimer a trónfosztás után. Kossuth az ország kormányzójául választatik meg 1849. április 14-én. Magyar csimer a trónfosztás után. Folyvást előfizetnetni a kiadóknál, Lampel Robert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapeston, Andrassy ut 21. sz. a. Egy-egy füzet ára 80 kr.

TÖRVENYKEZES.

§ Notórius tolvaj. Zboray György aradi illetőségű, rovvot életű suhancz folyó évi február hó 22-én este 6 és 7 óra közt Vasóczy Károly és Nadler Lajos aradi divat árúk kereskedők Andrassy uton levő boltjuk-

ból három kendőt lopott. A fiú felhasználta azt a körülményt, hogy a boltajtó felett több kendő volt kiszegezve s hogy a bolt ajtóban senkisémet állott, s egy alkalmas pillanatban 3 kendőt letépvén, azokkal futásnak eredt. Az egyik özég tulajdonos, Nadler azonban a kirakat üvegén át látta a tolvajt, utána futott s elfogta. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és a tolvajt lopás büntette miatt hat havi börtönrre és három évi hivatalvesztésre ítélte. Ugyész és vádlott felebbezték.

SPORT.

+ Regattistáink uton. Nagyban folyik a készülődés a mi örökké tervező, örökké munkas regattistáink között. Vasárnapra egy kirándulást terveznek Mária-Edunára. A terv nagy tetszéssel találkozott a tagok részéről s befejezett tényre tette a vasárnapi kirándulást. Mint értesülünk a radnai ifjusag tudomást szerezvén e kirándulásról, nagyobb ünnepélyességgel készült fogadni a sport embereit.

TÁVIRATOK.

A boroszlói találkozó.

Budapest, szeptember 7. (Saj. tud. táv.) Vilmos császárnak a tegnapi lakomán mondott felköszöntője szószerint így hangzik:

»Engedjék meg felségeitek, hogy legszivesebb és legbensőbb köszönetemet fel-ségték lábai elé tegyem azért a kegyes látogatásért, melyet ma önök nálunk tesznek és azért a megtiszteltetésért, melyben a 6. hadtest részesült, hogy felséged előtt elvonulhatott. Az örömradiál, amely felségedet Boroszlóban fogadta, nemcsak a város, nemcsak Szilézia tartomány, hanem egész népem érzelmeinek tolmácsa, amely Felségedben régi tradíciók képviselőjét, a béke örét üdvözli. Azon a földön üdvözli önt a nép, amelyen egykor felségednek dicső öse, akinek nevét szerencsés viselni felséged gárdaezrede, dédapámmal együtt volt. Ez érzelmeket, melyeket mi és egész népünk felséged iránt táplálunk, abba a kiáltásba foglalhatom össze: Isten áldja, védje és tartsa meg felségedet Európa javára! O Felségeik, a császár és a császárné hurráh, hurráh, hurráh!

A csár így válaszolt:

Köszönöm felségednek a most mondott szives szavakat, valamint a fogadtatást, amelyben Boroszlóban részesültem. Biztosíthatom önt felség, hogy engem ugyanazok a hagyományos érzelmek hatnak át, mint felségedet. Felséged és O Felsége a császárné egészségére üritem poharamat (Hurráh!)

Boroszló, szeptember 7. (Saj. tud. táv.) A zuhogó eső miatt a tegnapi tervezett tábori misét nem tartották meg. Olga nagyhercegnő, a csár leánya délelőtt külön vonaton három órai tartózkodásra Kieibe utazott. Délelőtt tizenegykor a német császári pár a kézművészeti muzeumba hajtatott és ott fél óráig maradt. O felségeik elismerőleg nyilatkoztak a gyűjteményekről.

Délután fél egy órakor az orosz csári párnál a Landeshaus nagy dísztermében 24 terített családi reggeli volt, melyen a királyi ház összes hercegei és hercegnői és a jelen levő idegen személyiségek is részt vettek. Vilmos császár az orosz császárnéval és Miklós császár a német császárnéval szemben ültek egymással. Vilmos császár már fél tizenkettőkor jött Miklós császárhoz, a német császárné csak később fél egykor jelent meg a Landeshausban. A német császári pár a reggeli után visszatért a kastélyba.

Miklós császár két órakor Hohenzollern

herozeg birodalomkancellár. kihallgatáson fogadta, amely egy óráig tartott és azután huszárezredének itt időző tisztjeit fogadta. Az orosz czárné a reggeli után gárda-dragonos ezredének ittlevő tisztjeit fogadta.

Boroszló, szeptember 7. (Saj. tud. táv.) Hir szerint irányadó német és orosz államférfiak között folytatott értekezletek alkalmával újból konstatálták, hogy ugy az egész helyzet, mint a jelenleg függőben levő összes kérdések dolgában Németország és Oroszország közt teljes az egyetértés.

Pétervár, szeptember 7. (Saj. tud. táv.) A „Svjet” az orosz czári pár bécsi és boroszlói utazása alkalmából úgy nyilatkozik, hogy a külföldi sajtó ezeket az utazásokat joggal nevezi a legörvendetesebb eseménynek, mely megerősíti az általános bizalmat és az európai béke rendithetlenségében való általános reményt.

Szlávy betegsége.

Budapest, szeptember 7. (Saj. tud. táv.) Szláv József koronaőr, a főrendiház elnöke súlyosan beteg. Állapota a legkomolyabb aggodalmakra ad okot.

Margó temetése.

Budapest szept. 7. (Saját tud. táv.) Margó Tivadar drt. az egyetem bölcsészeti karának nyugalmazott tanárát nagy részvétellel temették el. A szertartásnál megjelentek az egyetemi tanárok és a fővárosban levő hallgatók.

Bedő megy?

Budapest, szept. 7. (Saj. tud. táv.) Válság a földmívelési minisztériumban czimmel a „Hazánk” vasárnapi száma azt ujságolja, hogy Bedő Albert államtitkár a miniszterrel támadt konfliktusa következtében állásától megválk. A konfliktus okát és természetét maga az idézett ujság sem tudja megmondani.

Hoffmann százados balesete.

Budapest, szept. 7. (Saj. tud. táv.) Hoffmann századost, hadseregünk egyik legbravurosabb lovasát, a kinek kincseket érő verseny díjai a katonai kiállítás fénypontját képezik, ma Megyeren, a hol egyik lovát trainirozta súlyos baleset érte. A ló oly szerencsétlenül vetette le, hogy alákerült, s mellkasa és feje összezuzódott. Teljesen összetörve vitték be Ujpestre. Állapota halálos.

A Pulszky-ügy.

Budapest, szept. 7. (Saj. tud. táv.) Pulszky ellen újabb hitelező jelentkezett. Ez Zarlein, londoni műkereskedő, a ki 4000 forintot követel, s miután azt meg nem kapta, pert indított.

A néppárt vasárnapjai.

Budapest, szeptember 7. (Saj. tud. táv.) A néppárt tegnap is folytatta vasárnapi csendhaborítását. Dráva.Vásárhelyen vitte piacra most a keresztet gróf Zichy Nándor udvari orvosával: Major Ferencz doktorral, néhány kerületbeli fanatizált káplán asszisztálása mellett. Beszélt Zichy, Major, Jurák és Varga káplán, de ez a pár száz, jobbára legény meg asszony se lelkesült szavaikon, akiket sikerült összecsdíteni a néppárt mu-

raközi zászló bontásához. — A néppárti nagygyűlés, amely a kerület képviselőjének: Wlassics kultuszminiszternek akart ártani, ilyenkép csöndes, de teljes fiaskóval végződött s az ezen tájt sűrűn járkáló kereszties vitézek fáradsága — mint örömmel jelezhetjük — kárba veszett. A kerület e gyűlés után még erősebben kitart Wlassics Gyula mellett.

Politikai gyilkosság.

Belgrád, szeptember 7. (Saj. tud. táv.) B a c k o v i t s Markó montenegrói száműzöttet, valószínűleg Montenegro fejedelme ellen irt röpiratáért itt ma handzsárszurásokkal halálra sebeztek.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól —

Uj-Arad, szeptember 7.

A holnapi ünnep miatt ma tartatott meg a rendes heti vásár igen élénk forgalom mellett. Az árak az utóbbi időben, a külföldi árhanyatlások folytán nálunk is tetemesen csökkentek, miáltal gazdáink is siettek áruikat lehetőleg jó árban tudadni.

Behozatott mintegy 6000 métermázsa buza és mintegy 500 métermázsa rozs, mely a következő áron kelt el:

Uj-b u z a I-ő minőségű 6 forint 20 krtól 6 forint 30 krig.

Uj-b u z a közép minőségű 6 forint 10 krtól 6 frt 20 krig.

Uj-r o z s 5 forint 40 krtól 5 forint 50 krig.

Uj-á r p a 3 forint 40 krtól 3 forint 50 krig.

Uj-z a b 4 forint 80 krtól 4 forint 90 krig.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Gyenes Lajos özég jelentése. —

Budapest, szeptember 7.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv szintén gyenge volt a az irányzat lanyha maradt. Elkelt 25000 métermázsa buza 5 krajczárral alacsonyabb áron.

Határ időüzlet: Amerikából lanyhabb árfolyamot jelentettek, nálunk lanyhán indult az üzlet, s csekély üzlet mellett lanyhán zárult is.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Oszli buza, Tavasszi buza, Buza május-juniusra, Tavasszi tengeri, Osi tengeri, Tavasszi zab, Osi zab, Tavasszi rozs, Osi rozs, Tavasszi ropoze.

Értéktőzsdé: Csekély forgalom mellett az árfolyamok változatlanok.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasút, Lombard, Jelszlog hitelbank, Rima-Murányi, Villamosvasút.

S z e z s z e t.

— Szeptember 7. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50 forint 50 krajczár, kocsinyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter 1/2 beletérve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 6 frt 20 kr. métermázsnként.

Budapesti gabnátőzsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 7. d. u. 5 óra.

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Buza bánási új, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fejmegyei, Buza bácskai, Rozs új, elsőrendű, Rozs új, másodrendű, Arpa takarmány.

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Arpa égetni való, Arpa sörfőzdei, Zab, Tengeri bánási, Tengeri másnemű, Káposzta-repoze bánási, Köles, Buza márczius-április, Buza szeptember-október, Buza május-junius, Rozs szeptember-október, Tengeri május-junius, Tengeri július-augusztus, Tengeri októberre, Zab márczius-április, Zab szeptember-október, Káposzta-repoze augusztus-szeptember.

Hivatalos árfolyamok:

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. szeptember 7.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyar aranyjárdék 4%, Magyar koronajárdék 4%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasút 1876., Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmgváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar nyereségy-sorsjegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírjárdék, Osztrák járdék ezüst, Osztrák járdék arany, Koronajárdék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bartrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelbank részvény, Osztrák-magyar államvasút, 20 frankos arany (Napoleon's or), Néme: birodalmi márká, London, Páris.

LEGTÜNETHI ÉSZLELETEK.

Table with 5 columns: Hó és nap, Légnyomás millimetekben (legmagasb, legalantabb), Hőmérséklet C° (legmagasb, legalantabb). Rows for Aug. 29-31 and Szept. 2-4.

Table with 5 columns: Hó és nap, Szél iránya, Szél erőss., Felhőzet általában, Csup. min., Észrevétel. Rows for Aug. 29-31 and Szept. 1-4.

POSGAY LAJOS dr.

IDEGENEK NEVSORA.

— Szeptember 7. —

Náder szálloda: Dr. Téry György ügyvéd, Temosvár. Golimann Henrik felügyelő, Székesfehérvár. Keilinger V. kereskedő, Alcsil. Fleischmann Adolf kereskedő, Bátornya.

Magyar Korona szálloda: Nyikvai Tivadar szállodás, Kolozsvár. Klein Farkas kereskedő, M.-Borény.

Feljelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTÉR.*

Aradi közuti vaspálya és téglagyár részv. társ.

Van szerencsénk tisztelt ügyfeleink becses tudomására hozni, miszerint az aradi és osztrák egy. vasutak 6305 F/96. sz. igazgatósági hirdetménye alapján a rendelkezésünkre bocsájtott kocsik ki- vagy berakodási ideje folyó évi szeptember 10-től kezdve további intézkedésig a ki- és bevontatásra szükséges időt beletérve

6 nappali órára szállított le.

Tisztelettel kerjük tenát ezen körülménynél fogva, miszerint a rendelkezésre bocsájtott kocsikat 3 óra alatt ki vagy berakni sziveskedjék.

Aradon 1896. szeptember 7-én.

Tisztelettel:

Aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság.

INSTITORIS ANTAL

vászon és divat raktára

Aradon, Szabadság-tér, a 13 vértanu szobor mögött.

Eddig senki által nem adatott.

Csődtömegek elárúsítása

rendkívüli bámulatos és mesés

olcsóságok.

Női télikabátok vattázva 3 frt 50.	Női gallérok szövet és szőrméből mesés olcsón.	Vásznak, asztalműek és szoborok bámulatos olcsón.
Női teli kabátok szövet bélésel 5, 6, 7 frt.	Leányka kabátok csinos és legujabb 3 frt 50.	Matrác és függöny gradcik rendkívül olcsón.
Legfinomabb női télikabátok selyem bélésel 8, 9, 10, 12 frt.	Plüch kabátok finom selyem bélésel 12 frt.	Legfinomabb mosóparketek és cretonok.
Női cheppek és rondok 6, 7, 8, 10, 12, 15 különféle bélésel.	Őszi és tavaszi kabátok nehéz selyem bélésel 7, 8, 9, 10, 12, frt.	Leghíresebb gyártmány miederekben csaknem ingyen.
Női eső-köppenyek 4, 5 frt.	Női eső-köppenyek külön galérral 5, 6 frt.	Férfi ingek, galérok és kézelők csodálatos olcsón.

Mesés olcsóságok.

Egy tanuló felvétetik.

1248

Ház eladás.

Az Eötvös utca 8. számú

1253

teljesen új

egy emeletes bérház

9% jövedelemmel

csatornázás és vízvezetékekkel ellátva

szabad kézből

eladó.

Bövebbet Frick József építésznel
Tökölly-tér Heim Domokos utca 3. szám.

Alólirott az aradi zenedéhez szerződtem az ének és zongora tanítására, miután

magánleczkéket

is óhajtok adni, kérem értekezés czéljából akár hozzám lakásomon (Templom-utca 7. sz.) akár Krispin József igazgató urhoz fordulni.

Qzv. Vargáné Irámfy Paula

énekesnő,

Káldy Gyula m. kir. opera igazgatójának tanítványa.

1224

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az aradi vízvezetési művek részvény-társasága a víz szolgáltatását 1896. évi augusztus hónap első napján megkezdte, és a víz szolgáltatását mind addig ingyenesen eszközözi, még azt a szerződésnek megfelelőleg fogja szolgáltatni.

Arad, 1896. évi július hó 25-én.

A városi tanács.

Alólirott az aradi Zenedéhez szerződtem a

zene-elmélet, összhangzattan

és czimbalom tanítására.

Miután magán leczkéket is óhajtok adni, kérem értekezés czéljából lakásomra (Simay-féle gőzfürdő épület I. em. 9. ajtó) vagy Krispin József zenede-igazgató urhoz fordulni.

Purcsi János,

1244

zenedei tanár.

1062/1895. tkvi sz.

1258

Arverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbírósa mint tllkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy ifj. Issekutz István végrehajthatónak Marossy György végrehajtást szenvedő elleni 126 frt 06 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécskai kir. járásbírósa területén lévő O.-Pécskán fekvő, az o.-pécskai 1299. sz. tjkvben A I. 1. a. foglalt ingatlanból Marossy Györgyöt illető 1/20-ad részére 164 frt 10 krban, továbbá ugyanezen számú tjkvben A + 1. 2. 3. szám alatt foglalt szőlőből álló ingatlanokból Marossy Györgyöt illető 1/20-ad részére az árverést 418 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember hó 23-ik napján d. e. 10 óraker alulírott bíróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8833. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, 1896. évi június hó 20-ik napján.

A pécskai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Novák

kir. járásbíró.

Városi és megyei telefon szám 6.

Walder S. és Fia és Urmánczy János

Aradon,

gőzfűrés, épület, mü- és tüzi-fa kereskedés.

Ajánljuk a nagyérdemü közönségnek, saját készítményü faanyagjainkat

kemény- és puha-fában nagy és kis mennyiségben, u. m.: **épületfát, rendes és gyalult horzolt deszkát, pallót, ugy ács, mint asztalos munkára alkalmas léczet, széldezkát, zsendelyt.**

Különösen felhívjuk b. figyelmét nagyszabásu

tüzifa raktárunkra

hol elsőrendü ölfák következő áron kaphatók:

1 Mtr. öll (4 köbméter) cserhasábfa o. é. 11 frt.

1 " " " " bükk " " " " " "

1 " " " " dorongfa " " " " " "

Lágy tűzifa különféle méretekben igen előnyös árakban.

Egy méter ölnök házhoz való szállítása 80 kr. gyújtóanyag ingyen hozzáadásával.

1252